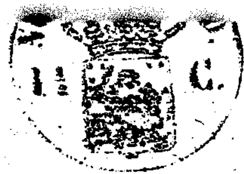
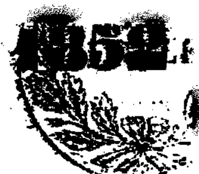
No. 1654

DE TIJD.

1852.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 29 SEPTEMBER.

AMSTERDAM, 28 September.

In de zitting der Tweede Kamer van gisteren heeft de minister van financien het Budget voor 1853 ingediend, en daarbij gesproken van een wets-ontwerp, om door middel der batige saldo's van vorige dienstjaren het van 1848 nog openstaande *te kort* te dekken. Daardoor zal het verledene tot aan het jaar 1850 toe definitief zijn vereffend, en het overzigt van onzen financieelen toestand eenvoudiger worden. Uit een bijgevoegden staat over de dienstjaren 1842—51 blijkt, dat er op 31 December 1851 aan batige saldo's van die diensten aanwezig waren in de schatkist . . . *f* 7,861,227,72

Uit de konversiemiddelen van 1844 is overgeschoten . . . . „ 202,738,71

Hierbij komt het batig slot van de koloniale dienst van 1850, voor te dragen ad . . . . „ 1,882,698,15½

Batig slot van de schatkist op 31 December 1851 . . . . *f* 9,946,664,58½

Vervolgens treedt de minister in een meer gedetailleerde beschouwing betreffende het jongstverloopen dienstjaar.

De begrooting van uitgaven voor 1851 bedroeg . . . . *f* 69,720,603,50

Zij is later verhoogd voor de uitgaven van het muntwezen met . . . „ 915.369.22

Voor Amortisatie van Schuld . . . „ 2,961,500,00

Voor de uitgaven ter voldoening der achterstallige Russische schuld . . . „ 1,318,750,00

[illegible] toegelegd voor [illegible] behoeve van het Haarlemmermeer, [illegible] . . . . . „ 600,000,00

Zij zal alzoo bedragen te zamen *f* 75,515,222,72

Op die begrooting is bespaard geworden de som van *f* 1,466,136,58½, verdeeld over de volgende Hoofdstukken:

II.	De Hooge Kollegien van Staat en het Kabinet des Konings	*f*	49,820.48
III.	Departement van Buitenl. Zaken	»	20,431.18
IV.	Departement van Justitie	»	156,506 46
V.	Departement van Binnenl. Zaken	»	314,938.85
VI.	Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz.	»	8,314.80
VII.	Departement voor de Zaken der Roomsch-Kathol. Eeredienst	»	5,206.44½
VIII.	Departement van Marine	»	191,614.47
IX.	A. Nationale Schuld.	»	99,737.82½
	B. Departement van Finantien	»	275,950.44
X.	Departement van Oorlog	»	348,654.22
XI.	Departement van Kolonien.	»	3,841.83
XII.	Onvoorziene uitgaven	»	158 08½
	Totaal	*f*	1,466,136 58½

Met inbegrip van de straks bedoelde bijdrage uit het domeinfonds aan het dienstjaar toegewezen, ad *f* 2,960,500 [illegible]

De gedane en bekende nog te doene ontvangsten bedroegen. . . . . *f* 76,473,297.54½

Waarvan af de uitgaven, zoo als zij vermoedelijk hoogstens zullen bedragen . . . . » 74,049,086.13½

Zoodat het jaar 1851 eene bate oplevert van. . . . . *f* 2,424,211.41

De uitkomst mag voorzeker als hoogst bevredigend worden beschouwd, wanneer men in aanmerking neemt dat zeer aanzienlijke uitgaven van geheel buitengewonen aard, die niet ligt zullen terugkeeren, op dat dienstjaar gebragt zijn moeten, en uit de gewone middelen bestreden hebben kunnen worden; en dat bij deze berekening onder de inkomsten nog niet is gebragt de som van *f* 1,882,698,15½ hierboven gemeld, welke nog uit de koloniale middelen van 1850 aan het dienstjaar 1851 toegevoegd zullen kunnen worden.

De loopende dienst levert zeer goede uitzigten op. Zij zal alleen nog verhoogd moeten worden met eene som van *f* 200,000, uitmakende den eersten termijn van het subsidie aan den Rhijn-spoorweg toegezegd bij het kontrakt dat door de wet van 22 Mei 1852 (*Staatsblad* N°. 118) is bekrachtigd, voorts ook met eene som van *f* 600,000 ten behoeve van het Haarlemmermeer; voorts met eene som van *f* 5938,75. De inkomsten laten zich gunstig aanzien. Immers op den 1 Sept. overtrof het 2/3 der opbrengst, bereids het 2,3 van de raming. Genoegzaam alle middelen bragten meer op dan over hetzelfde tijdperk des vorigen jaars; alleen de zegel-registratie en successie-regten, schoon de opbrengst daarvan in haar geheel aan de gemaakte raming goed beantwoordt, bleef merkbaar beneden die van het jaar 1851; zoo ook die van het patentregt. De oorzaken van dien schijnbaren teruggang die te zoeken zijn in de geheel exceptioneel groote opbrengst van het patent- en van het successie-regt in 1851, zijn intusschen te zeer bekend, dan dat zij eenige zorg behoeven te baren.

Neemt men evenwel in aanmerking dat de invloed van de afschaffing van den accijns op het geslagt van varkens en schapen zich eerst in de twee laatste maanden des jaars zal doen gevoelen, even als die van de vermindering van het patentregt op de binnenlandsche scheepvaart eerst nu zal blijkbaar worden, dan kan men zich niet voorstellen dat de raming der middelen door de opbrengst zoo ver overtroffen zal worden als in 1851, hoewel de minister zich voorstelt, dat zij wel bereikt zal worden.

Hier geeft de minister een beknopt verslag van de uitvoering der scheepvaart- en postwetten.

Het jaar 1851 was voor onzen scheepsbouw en voor de scheepvaart een zeer gunstig jaar. Ook de handel was toen zeer levendig. In de vaart werden gebragt 167 nieuwe schepen, metende 17794 lasten, en daaronder slechts 13 vreemde bodems metende 1080 last.

Er werden 103 schepen, metende 60311 tonnen, *meer* ingeklaard dan in 1850; de Nederlandsche schepen waren in getal iets minder dan toen, maar hun gezamenlijke inhoud was 21267 tonnen meer dan in het vorig jaar. Het getal uitgeklaarde schepen was geringer dan in 1850; daarentegen was de uitvoerhandel naar de landzijde veel uitgebreider. De geheele waarde van in- en uitvoer bedroeg ruim *f* 546,000,000; dat is 32 mill. *meer* dan in 1850, en 52 mill. meer dan het gemiddelde der vijf laatste jaren. De algemeene invoer was 19½ millioen; de algemeene uitvoer 12½; de invoer tot verbruik 12; de uitvoer uit het vrije verkeer 7½; de doorvoer 6 millioen *meer* dan in 1850.

Tot hiertoe laat het zich aanzien dat het jaar 1852 geene minder gunstige uitkomsten zal opleveren. Voor zoo ver men kan nagaan, is de scheepsbouw niet minder levendig dan in het vorig jaar, terwijl het brengen van vreemde schepen onder Nederlandsche vlag, voortdurend eene zeldzame uitzondering op den regel blijft.

De opbrengst der in- en uitgaande regten, in 1851 reeds zeer voldoende, is, niettegenstaande of liever ten gevolge van de vermindering die ons tarief door de onderscheidene in 1851 gesloten handelsverdragen onderging, aanmerkelijk gestegen, en bedroeg op 1 September ruim *f* 50,000 meer dan op 1 September 1851. [illegible] de tonnegelden der zeeschepen overtreffen de opbrengst op 1 September die van 1851 op hetzelfde tijdperk met *f* 50,000 ruim. Van het vuur-, ton- en bakengeld was de opbrengst *f* 20,000 meer.

De postwet geeft ook stof tot gunstige mededeelingen. Het aantal brieven, waarvan port wordt geheven, is thans reeds gestegen tot boven één millioen 's maands, terwijl het in de eerste maand *na* de invoering der postwet 771,000, in de maand aan die invoering voorafgaande, niet meer dan 544,000 bedroeg. Ook de opbrengst der posterijen is steeds klimmende. Niettegenstaande de aanmerkelijke verlaging, die het buitenlandsche briefport in de laatste tijden onderging, ten gevolge van de verdragen met schier alle naburige staten gesloten, overtreft die opbrengst op 1 September de opbrengst des vorigen jaars op hetzelfde tijdstip wederom met ruim *f* 27000. Wat de uitgaven, voor de uitbreiding van het postwezen benoodigd, betreft, deze zullen wel blijven beneden de som van *f* 400,000, waarop zij waren geraamd.

In de derde plaats maakt de minister melding van de uitvoering der wet van 22 April 1852, waarbij eene som van *f* 3,200 000 uit het Domeinfonds is bestemd tot aflossing van schuld.

Er is reeds een wets-ontwerp voorgedragen, strekkende om een klein deel dier som (die op het dienstjaar 1851 is gebragt) op het dienstjaar 1852 over te brengen.

Het grootere deel *f* 2,960,500 is besteed: *a.* tot aflossing van de leening voor den steenweg van Maastricht tot de Geldersche grenzen ad *f* 850,000,00, *b.* tot aankoop van *f* 2,400,000 2½ pCt., *f* 259,100 3 pCt. Werkelijke Schuld; *f* 449,000 aan schuldbekentenissen, rentende 3½ pCt. van het Amortisatie-Syndicaat, welke beide eerste soorten van schuld alzoo van de Grootboeken zijn afgeschreven, terwijl de schuldbekentenissen ter algemeene rekenkamer ter vernietiging zijn overgebragt. De rente, door deze amortisatie bespaard, bedraagt 's jaars *f* 123,088.00.

Hierna maakt de minister kenbaar dat het tijdstip van de ontbinding van de wettige en facto bestaande Besturen der Wees- en momboirkamers en het overnemen der aktiviteiten bepaald is op 1 Oktober aanstaande.

In de vijfde plaats spreekt de minister over de uitvoering der wet van 26 April 1852, waarbij de uitgifte van muntbiljetten is bevolen. Dat de konfektie van dit papier eene meer dan gewone zorgvuldigheid vordert, behoeft wel geen betoog. De cirkulatie wordt inmiddels gerijfd door de nog bestaande muntbiljetten, waarvan op 26 Augustus ll. nog een bedrag van *f* 13,156 270.00 in omloop bleef, zonder dat de houders veelvuldig gebruik maken van de bevoegdheid hun gegeven, om die biljetten tegen specie in te wisselen; eene omstandigheid, welke op nieuw bewijst, dat de nieuw uit te geven biljetten voor de behoefte onzer cirkulatie onmisbaar zijn te achten.

Na nog met een paar woorden te hebben gesproken over het koninklijk besluit van 9 Junij ll. betrekkelijk de Nederlandsche bank, gaat de minister over tot de begrooting voor 1853.

Het eindcijfer der uitgaven bedroeg *f* 70,074,828.31½

Dat der inkomsten. . . . . „ 71,685,772.39

Vermoedelijk batig slot alzoo *f* 1,610,944.07½

De begrooting der uitgaven voor 1853 is *f* 94,697.06½ minder dan voor 1852.

De raming der middelen overtreft die voor 1852 met een bedrag van *f* 211,949.25½.

In de toelichtingen tot de bijzondere hoofdstukken, merken wij de volgende zinsneden op:

Op de begrooting van het departement van Buitenlandsche Zaken bedraagt de verhooging *f* 6891. Zij vloeit hoofdzakelijk daaruit voort dat de post-tafelgelden van den minister op nieuw is uitgetrokken. De vraag daarover acht de Regering van te veel gewigt, dan dat zij die niet op nieuw aan de beoordeeling van de Staten-General zou meenen te moeten onderwerpen.

Op de begrooting van het departement van Justitie is *f* 130,398 72 minder aangevraagd. Dit wordt grootendeels veroorzaakt doordien eene mindere som voor den aanbouw der gevangenissen [illegible] over 1852. — Vermindering in den post traktementen voor de regterlijke magt brengt het overige der besparing te weeg.

De vermindering op het Hoofdstuk IX *A* is het gevolg van de amortisatie en aflossing van de schuld, en van versterf van lijfrenten. Zij bedraagt *f* 169,499.67.

Wat het Ve Hoofdstuk betreft, de veelvuldige besparingen op onderscheidene onderdeelen daarvan zijn niet toereikend om te voorzien in hetgeen, meer dan in 1852, benoodigd is voor de voortzetting en verdere inrigting en dienst van de telegrafie, en voor onderscheidene waterstaatswerken, rivieren, kanalen en wegen. De geheele vermeerdering bedraagt *f* 238 [illegible]

En wat de verhooging van het [illegible] dragende *f* 173,715.69½ betreft, [illegible] valt ten laste van het departement van [illegible] eene buitengewone uitgave van *f* 135,000 voor den aanbouw van twee nieuwe kustlichttorens op [illegible]koog, voorts wordt eene som van [illegible] noodig geacht tot uitbreiding van de [illegible] zoo door aanbouw van schepen, als hoofdzakelijk door het in dienst [illegible]

meer schepen en zeelieden. Ook hier konden deze sommen niet geheel door besparing worden gevonden.

De minister besluit zijne voordragt, die aan de door de Troonrede ingeboezemde verwachtingen gunstig beantwoordt, met de volgende opmerkelijke zinsneden.

»Wat de wet op de middelen in het algemeen betreft, het zal welligt al dadelijk de aandacht treffen, dat daarin geene wijziging is gebragt, maar dat de middelen onveranderd naar dezelfde grondslagen als vroeger zijn voorgedragen. De gunstige berigten, die ik u omtrent den toestand onzer geldmiddelen mogt geven, die aantoonen, dat onder 31 Dec. 1851 het aanzienlijk bedrag van ƒ 9,916,664.58½ aan batige sloten in 's rijks schatkist bevonden zal worden; een bedrag, dat, vermeerderd met het batig saldo van het domeinfonds en met het vermoedelijk batig slot van het loopend dienstjaar, tot ruim ƒ 12 millioen zal kunnen klimmen, — die berigten zullen welligt eene andere verwachting hebben doen ontstaan. Er bestaan echter dringende redenen, die het onraadzaam maken voor alsnog eenen anderen weg in te slaan. Behalve de zoo geheel juiste beweegredenen, zoo dikwijls in uwe vergadering aangevoerd, dat een groot deel van de staatsinkomsten van wisselvalligen aard is, meen ik inzonderheid nogmaals te mogen wijzen op de noodzakelijkheid van het herstel van het Indisch muntwezen, dat belangrijke offers vorderen zal, tot beteering van het nadeel, dat door vroegere min juiste maatregelen aan de Oost-Indische bezittingen is toegebragt. Maar met nog meer aandrang moet ik, tot ondersteuning van de voordragt der Regering, op de noodzakelijke uitgaven van den Staat, inzonderheid op die voor de schuld, wijzen. Waar het zoo moeijelijk is het geheel cijfer van de kosten der staatsdienst nog verder in te krimpen, waar onderscheidene belangen veeleer uitbreiding dan vermindering van uitgaven schijnen te vorderen, en waar zoo veel wordt gevorderd, ter voldoening aan heilige verpligtingen van den Staat, dáár voorzeker mag men niet ligtvaardig tot het verminderen der Staatsinkomsten besluiten, voor dat men de middelen bezit, om de schuld van den Staat te verminderen, en alzoo duurzame besparing van uitgaven te verzekeren.

»Inzonderheid met het oog op dit laatste meen ik de voordragt der middelen te kunnen verdedigen. Spoedig zal het tijdperk verstreken zijn, gedurende hetwelk de wet het beproeven van schuldvermindering door konversie verbood. De middelen, bij de schatkist voorhanden, zijn ruim genoeg om, nadat dat tijdperk voorbij zal zijn, [illegible] konversie der 4 pCt. schuld te openen, indien overigens de omstandigheden daartoe gunstig zijn. In het tijdsgewricht, dat wij beleven, Mijne Heeren, zou het voorbarig zijn, ook maar weinige maanden, vooruit te loopen en bepaalde toezeggingen te doen, die zoo ligt door staatkundige of andere gebeurtenissen kunnen verijdeld worden. Ik vlei mij intusschen met de hoop, dat al spoedig het tijdstip daar zal zijn, waarop mij het voorregt gegeven zal worden om eene voordragt van dien aard aan uwe beraadslagingen te onderwerpen. Tot op dien tijd echter, Mijne Heeren, acht ik het hoogst raadzaam, de beraadslaging over verandering of vermindering van belastingen uit te stellen, om niet het gevaar te doen ontstaan, dat de schatkist van eenige inkomsten beroofd worde op een tijdstip, waarop zij hare krachten vereerdeeld in zal moeten spannen. In het vooruitzigt, dat uwe vergadering zich met deze zienswijze zal kunnen vereenigen, beveel ik deze begrooting met vertrouwen aan uwe beraadslagingen aan."

De *Arnhemsche Courant* geeft in haar N°. 184 een zonderling hoofdartikel, waarvan het opschrift, de inhoud en de form er heen streven om iets te leveren, wat zij, als wij ons niet vergissen, gemeend heeft geestig te zullen zijn. Of zij daarin geslaagd is, moge men uit het onderstaande opmaken.

Wie eens de Amsterdamsche kermis gezien heeft, weet dat de onbeduidendste spellen met de grootste opschriften en door de wonderlijkste vertooningen van buiten aan het publiek worden aangekondigd. Welligt zal het te Arnhem eveneens zijn, en heeft de kermis de *Arnhemsche Courant* op het spoor gebragt der luid schreeuwende titels. Althans in het besproken Nommer staat boven in de krant te lezen het opschrift:

De Sultan en de Paus,

een opschrift geschikt om de toeschouwers uit te noodigen tot de beschouwing van een wonder.

Dat wonder, waarin bestaat het? In twee berigten, die de *Arnhemsche* als [illegible] soort monstrueuze feiten schijnt aan te nemen. Het eene berigt meldde dat »de Turksche regering eene leening van 80 millioen »guldens wilde sluiten, waarvan [illegible] millioen bestemd »waren voor het aanleggen van spoorwegen. Het andere »berigt meldde, dat de ontworpen spoorweglijnen in »den Kerkelijken Staat niet zouden tot stand komen, »daar de Pausselijke regering besloten had, dat geene »spoorwegen zouden aangelegd worden, *van wege het »dreigend gevaar der met stoom aankomende revolutionairen.*" Althans de inhoud van het hoofdartikel van de *Arnhemsche* op Donderdag den 16den September van het jaar 1852. Met hetgeen verder volgt komt het eigenlijk hier op neer: De Sultan, die den moed heeft gehad revolutionnairen te herbergen, begint spoorwegen aan te leggen; wat de Paus, omdat hij de revolutionnairen vreest, niet durft. Dat is het groote wonder, 't welk de *Arnhemsche Courant* als zonder weergade uitbazuint.

Ofschoon de Turksche regering zich sinds jaren verlicht genoeg heeft getoond, om daarin, dat zij spoorwegen begint aan te leggen, geen wonder te zien; zoo is dat toch nog in zekeren zin opmerkenswaardig. Tot het begin dezer eeuw waren de Turken een volk, dat, zoo het niet afbrak, ten minste alles liet vervallen. Eerst sints eenige jaren streeft men te Konstantinopel tegen dien hoofdtrek van het fatalismus; men poogt op te bouwen, en de oprigting van spoorwegen is daarvan een nieuw bewijs.

Als men wil, is het eveneens opmerkenswaardig dat de Kerkelijke Staat steeds van spoorwegen verstoken blijft, hoezeer de Paus en zijne regering sinds jaren meermalen krachtige pogingen hebben aangewend, om Rome en de legatiën door spoorlijnen onderling en met nabuurige rijken te verbinden. Maar om daarin een wonder te zien, behoeft men de ligtgeloovigheid van de *Arnhemsche Courant*, die blijkt nog al ver te gaan.

Opmerkenswaardig is dat uitblijven van spoorwegen in den Kerkelijken Staat, om de ware oorzaak daarvan, die alleen te vinden is in den gebrekkigen staat der finantiën, voorbedachtelijk en moedwillig veroorzaakt door de revolutionnairen van 1848 en volgende jaren, die schatten hebben zoek gemaakt en het rijk met ondragelijke schulden belast, — schulden die de Pausselijke regering heeft erkend, om niet onschuldigen te straffen, aan wie ze geweldadig waren opgedrongen. De staat van zaken is dusdanig, dat thans de Kerkelijke Staat niet anders dan door koncessie aan partikulieren van spoorwegen kan worden voorzien. Nu hebben er zich tot dusverre geene andere soliede ondernemers, dan Engelschen, opgedaan. Dat het Pausselijk gouvernement huiverig is zulk eene koncessie aan Engelschen te verleenen, kan alleen hem verwonderen, die niet heeft nagegaan, hoe in de laatste jaren het Engelsch gouvernement partikuliere industrieële ondernemingen door Britsche onderdanen in kleine rijken opgezet, heeft misbruikt tot een middel om zich omtrent de aangelegenheden van die rijken de ergerlijkste willekeur te veroorlooven. Dat men te Rome niet gezind is, zich daaraan, vooral in [illegible] *Arnhemsche Courant* het niet weet, dan berigten wij 't haar, dat te Rome nog altijd de beruchte Engelsche konsul door het *foreign office* gehandhaafd wordt, die gedurende de jongste stormen de openbare beschermer en bevorderaar der revolutie is geweest, en thans nog de gedienstige tusschenpersoon wordt geacht tusschen de verbannen en voortvlugtige raddraaijers der revolutie en de achtergeblevene volgelingen.

Het uitblijven der spoorlijnen in den Kerkelijken Staat is alzoo een natuurlijk gevolg van den toestand van het rijk.

Wij gelooven gaarne, dat de *Arnh. Cour.* daarmeê niet bekend is. En dewijl zij daarom niet begreep, hoe de Paus geene spoorwegen aanlegt, terwijl zelfs de Sultan dat doet; zoo heeft zij de eerste de beste beschuldiging geloofd, die kwaadwilligheid haar aan de hand heeft gedaan. Want men heeft het te Arnhem niet uitgevonden, dat de Paus uit vrees voor de revolutionnairen de spoorwegen ducht. Die eer komt aan de *Independance Belge* toe, waaruit de *Arnhemsche Courant*, in eene groote vlaag van »redeloos geloof", om hare taal te bezigen ze onnoozel heeft overgenomen. — Dit wat den inhoud betreft. Men ziet, het is alles behalve geestig en grenst aan het *simpele*.

Wat nu de form aangaat, daarover willen wij niet verder uitweiden. Men kan ligtelijk begrijpen hoe zulk een valsche en belagchelijke inhoud kan zijn ingekleed, als men zijn best doet om daar *geest* in te pas te brengen. Wil men weten voor welke klasse van lieden deze soort van *spirit* aardig zijn kan, — wij zullen 't met één woord zeggen en daarmede is dan ook de schrijftrant gekenschetst. Zij kan alleen dienen tot vervrolijking van die soort van Protestanten, die nog vasthouden aan de *schandelijke* leus: *liever Turksch dan Paapsch.*

Wij hebben van den heer baron van Heeckeren, onzer Majesteits minister te Weenen, een billet ontvangen, dat wij aanstonds zullen mededeelen, na alvorens de daarin besproken zaak eenigermate te hebben toegelicht.

Sinds eenige maanden heeft onder de Katholijken het gerucht geloopen, dat de eenige zoon van den heer baron van Heeckeren van Enghuizen, te Weenen was Roomsch geworden. Hoe en door wie dat gerucht in 't land was aangebragt, wist niemand. Wij hebben ons daarom zorgvuldig onthouden, om er ooit een woord van te spreken, tot dat de *Deutsche Volkshalle*, na eerst gemeld te hebben, dat de gewezen Gouverneur van Heeckeren met zijne familie en huisgenooten tot de Katholijke Kerk was overgegaan, eindelijk berigtte dat slechts diens zoon deze stap had gedaan. Wij hebben ons toen vergenoegd met ook deze dwaling van de *Deutsche Volkshalle* toe te lichten, door in ons Nommer van 9 September te verhalen, »dat de bekeering, van »welke er in de laatste weken dikwijls gesproken werd, »den zoon gelden zou van den heer baron van Heeckeren »van Enghuizen."

Dit nu heeft aan onzen minister te Weenen aanleiding gegeven tot het volgend schrijven:

»Aan de redaktie van het Tijdschrift de *Tijd.*

»De ondergeteekende minister van Z. M. den Koning »der Nederlanden, bij het Oostenrijksche hof verklaart »bij deze dat het geheele artikel betrekkelijk den heer »baron van Heeckeren, eenige(n) zoon van den heer baron »van Heeckeren van Enghuizen, geplaatst in het Tijd»schrift de *Tijd* in dato van 9 en 10 Sept. jl. een »leugen is.

»Weenen, den 23 Sept. 1852.

»B. van Heeckeren."

Niemand zal beweeren dat deze verklaring, die eenigzins uit de hoogte geschreven is, zich door bijzondere welleven[d]heid onderscheidt. Van den anderen kant willen wij evenwel een overigens zeer verdienstelijk man niet lastig vallen over 't door hem gebezigd woord »leugen," dat hem ongetwijfeld in een oogenblik van verontwaardiging, die wij begrijpen, is ontvallen, en dat hij in eene kalmer stemming zeker zal betreuren. Genoeg is het, dat ons artikel van 9 September verre van een leugen te behelzen, zelfs geene onwaarheid bevat. Wij hebben niets verzekerd, dan dat er gesproken werd over de bekeering van den eenigen zoon van den heer baron van Heeckeren van Enghuizen; en dat was waar.

Intusschen door de bovenstaande verklaring is het uitgemaakt, dat het gerucht een sprookje was, 't welk, door wie dan ook verzonnen, met geen goed inzigt kan zijn in de wereld gebragt. Uit dien hoofde zijn wij onzen minister te Weenen dank schuldig, dat hij daaraan een einde heeft gemaakt.

In Frankrijk is dezer dagen het berigt aangekomen dat de Eerw. Bonnard, missionnaris van de kongregatie der Buitenlandsche Missiën, den 1 Mei dezes jaars, in Tong-King als een martelaar voor het geloof is onthoofd geworden.

Zes missionnarissen derzelfde kongregatie willen zich thans spoedig inschepen om te vertrekken naar de ver[illegible] de Eerw. Jacq. Seb. Lavigne, uit het bisdom Aire, naar China; J. Claude Pernot, van Besançon, naar Cochinchina; Guill. Fr. Coulom, van Montauban, naar Siam; Jos. Sim. Theurel, van Besançon, naar Tong-King; Jos. Mar. Perrier, van Nantes, naar Tong-King; J. Theoph. Venard, van Poitiers, naar China.

De Hemel begeleide die edele mannen naar hunne bestemming, welke met verachting van lijden en dood, die hen wachten, slechts gloeijen voor de eer van God en het heil der zielen!

Hulde aan Dr. Newman.

„Wij zijn van meening dat er aan de regtspleging in ons land eene bedenkelijke wonde is toegebragt, en dat de Roomsch-Katholijken voortaan maar al te veel grond zullen hebben om te zeggen, dat er hier voor hen geen regt is, zoodra de protestantsche gevoelens van gezworenen en regters mede in het spel komen." *The Times.*

Bedrag der vorige opgave	ƒ 808.49½
Van M. S. V. S. onder de woorden: *Nur auf Gott vertrauet und nach Oben geschaut*, één koupon N°. 116 groot.	» 20,00
	ƒ 828.49½

Zaturdag jl. overleed plotseling de edel achtb. heer Mr. A. N. Rietveld van der Feen, Regter in de Arrondissements-Regtbank te dezer stede.

Het Nederl. eskader, onder bevel van den Schout-bij-nacht Bourlelus, is 23 Sept. voor Dover gezien, met mooi weer; alles was wel aan boord.

'S HERTOGENBOSCH, 25 Sept. Z. Exc. de minister van Justitie neemt in beterschap toe; men voedt de hoop, dat hij zich in de eerste dagen van Oct. naar 's Hage zal kunnen begeven, om zijne gewigtige werkzaamheden te hervatten. (*H.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 27 September.

In deze zitting zijn ingekomen: een gewijzigd wets-ontwerp tot regeling van de verdeeling der provinciën in kiesdistrikten ter benoeming van leden der Provinciale Staten enz.;

de staatsrekening over 1849; en

eene missive van den minister van Oorlog betreffende adressen tot opheffing van Nijmegen als vesting.

Vervolgens heeft de Minister van Finantiën de *Staatsbegrooting* voor 1853 ingediend met eene aanspraak, (die wij hiervoren hoofdzakelijk hebben medegedeeld.)

De Voorzitter bedankt den Minister voor de gedane mededeelingen. Wordt besloten de aangeboden ontwerpen, met de daartoe behoorende memoriën, staten en verdere bescheiden, te doen drukken en ronddeelen, en ter overweging te verzenden aan de afdeelingen.

Waarna de zitting is gesloten.

Na den afloop der zitting, is het ontwerp-adres in de afdeelingen overwogen. De kommissie zal de gemaakte bedenkingen in overweging nemen en het ontwerp nader ter tafel brengen. Men verwacht, dat de beraadslagingen over het ontwerp-adres, Woensdag aanstaande bij de Kamer zullen kunnen aanvangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 September. Volgens de jongste berigten was Prins Lodewijk Napoleon te Marseille aangekomen en aldaar even als op de vroeger bezochte plaatsen met eene buitengemeene geestdrift ontvangen, die nog verhoogd werd door de verontwaardiging der menigte over het gesmeede, doch gelukkig nog in tijds ontdekte komplot, hetwelk een aanslag op het leven van den President ten doel had.

Het gerucht dat gisteren nopens den aanslag alhier in omloop was, heeft zich allezins bevestigd, en velen gelooven, dat het gebeurde de afkondiging van het keizerrijk zal verhaasten. Ook hier is heden de verontwaardiging, en de ontsteltenis groot, op het ontvangen der tijdingen van het ontdekt komplot. Men rukt elkaar de dagbladen uit de handen, waarin de bijzonderheden van de ontdekking der zamenzwering worden medegedeeld.

Zie hier wat de *Moniteur* er van zegt:

»Sinds lang was de Minister van algemeene justitie op het spoor van een geheim genootschap, welks doel dagelijks meer en meer duidelijk werd. Het wilde namelijk een aanslag doen op het leven van den Prins President, en de uitvoering van dat komplot zou te Marseille plaats hebben.

»Men had daartoe een helsch werktuig zaamgesteld, bestaande uit 250 geweerloopen en vier stukken geschut van groot kaliber; het geheele werktuig bestond uit 28 losse stukken die van elkander genomen moesten worden; alle 28 stukken werden op even zoovele verschillende plaatsen geborgen, totdat men een geschikt lokaal zou gevonden hebben om de machine in elkaar te stellen en te rigten.

»De zaamgezwoornen kozen daartoe eerst eene groote kamer gelegen aan de straat Aix, waar de Prins zou langs komen. Maar op een vermoeden van ontdekt te zullen worden, lieten zij dat plan varen en huurden nu een klein huis in dezelfde straat, op welks eerste verdieping, uit twee kamers bestaande, de machine werd gesteld. Daar is het dat het werktuig werd in beslag genomen den 23 des avonds ten 10 ure door den hoofdkommissaris van politie, vergezeld van 10 agenten. Op dat oogenblik bevond zich een der zaamgezwoornen in het huis; hij had zorg gedragen om te kunnen ontvlugten, maar het werd hem spoedig belet. Er hadden nog meer arrestatien plaats, en eene menigte kruid en kogels, alsmede oproerige geschriften en prenten vielen der politie in handen. De kanonnen van het helsche werktuig waren reeds geladen.

»De helsche machine was berekend om 800 slagtoffers te treffen. Men zegt dat de daders behooren tot het bloeddorstig ultra-demokratisch genootschap *de Wrekers*.

»De Prins-President is bij zijne intrede te Marseille met zijn talrijk gevolg de straat Aix doorgereden, waar het helsche werktuig geplaatst is geweest."

— De gendarmerie van Vernon heeft bij zekeren Vincent Juste, een groot aantal geweerkogels in beslag genomen.

— De Prins-President Lodewijk Napoleon heeft gisteren te Marseille eene afgevaardigden van den Paus ontvangen, die hem de gelukwenschen van Z. H. kwamen aanbieden.

Een derzelve is Mgr. graaf de Saint-Marsan, Aartsbisschop *in partibus*, voormalig nuntius in verschillende hoofdsteden van Europa.

— De gemeenteraden van Dyon, Auxonne en Pontail hebben adressen goedgekeurd, waarin dringend wordt verzocht om Lodewijk Napoleon tot Keizer uit te roepen.

— De kiezers toonen heden weinig belangstelling in hun staatkundig regt om plaatsvervangers in de Kamer te kiezen voor de heeren Carnot en Cavaignac. Men twijfelt zelfs of het wel tot een resultaat zal komen als die onverschilligheid voortduurt.

— De *Chronique de Paris* heeft bij besluit van den Prins-President opgehouden te bestaan.

— Bij besluit van den President is in Algerië eene spaarbank opgeregt.

— De *Patrie* bevat een artikel over het jongste dekreet, ten aanzien van België genomen, en verklaart niet te begrijpen, hoe sommige, zelfs ministerieële bladen, in dat land verwondering betoonen over dat besluit, hetwelk de Belgische regering toch weet dat genomen zou worden, ingeval men tijdens de onderhandelingen tot geene vereffening der geschillen kon geraken.

— De nationale garde van Parijs heeft heden voor de eerste maal hare dienst hervat.

— Mgr. Sibour, Aartsbisschop van Parijs, is van zijne reis in Duitschland alhier teruggekomen. Z. Hoogw. heeft bezoeken afgelegd bij den Kardinaal-Aartsbisschop van Keulen, en bij de Bisschoppen van Maints en Spiers.

— Men verzekert, dat bij het dep. van marine het voornemen bestaat, om onderscheidene kleinere oorlogsvaartuigen, volgens een nieuw model, te laten bouwen.

— De berigten uit Lausanne, nopens den toestand der hertogin van Orleans, blijven gunstig luiden.

— Onderscheidene dagbladen hebben gemeld, dat prins Lucien Murat eene reis naar Algerië zal ondernemen. Dit berigt wordt nu door de *Akhbar* van den 19den bevestigd, die zegt, dat de prins binnen zeer korten tijd te Algiers verwacht wordt.

MADRID, 21 September. Den 2den Oktober zal het hof binnen deze hoofdstad terug zijn. Twee dagen later zal er ten hove, ter gelegenheid van den verjaardag des Konings, een plegtige handkus gehouden worden.

— Het gerucht als zoude de heer Bertran de Lis met de portefeuille van binnenlandsche zaken belast worden, wordt niet bevestigd.

— Men schrijft uit Lissabon aan den *Morning Herald*, dat de Koningin het dekreet weigert te teekenen, waarbij de eigendommen van vrouwenkloosters in beslag worden genomen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 26 Sept. De jongste berigten uit Konstantinopel melden, dat de ongesteldheid des Sultans ernstige bezorgdheid wekt. Men spreekt openlijk over de gevolgen, welke zijn overlijden zoude kunnen hebben, en de partij van den achteruitgang verwacht veel van deze mogelijke gebeurtenis.

BERLIJN, 27 Sept. Gen. v. Radowitz is dezer dagen alhier aangekomen. Vervolgens onmiddelijk naar Sans-Souci vertrokken zijnde, werd hij bij den Koning ten gehoore toegelaten, en aan tafel genoodigd. Op 1 October aanvaardt hij zijne nieuwe betrekking als inspekteur van het militair onderwijs.

WEENEN, 25 Sept. Volgens de *Triester Ztg.* zal de Keizer de nieuwe wet op het huwelijk goedkeuren, echter onder voorbehoud der toestemming van den H. Vader.

ITALIE.

De H. Vader heeft tegen 20 Oktober de leden der *staats-konsulta* bijeengeroepen. Alzoo zullen de laatste beloften van het *Motu Proprio* van 15 September 1849 vervuld worden.

Een hertogelijk besluit, voorkomende in het offieieële blad van Parma, van 20 Sept., benoemt den baron Thomas Ward tot gezant bij den H. Stoel, ten einde hem een bewijs te geven van de tevredenheid des hertogs over de door hem bewezene diensten.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Sept. De Kamers hebben heden hare werkzaamheden hervat. Er is geen troonrede uitgesproken. Beide Kamers hebben zich onledig gehouden met het onderzoek der geloofsbrieven.

De Prins de Ligne is met bijna eenparige stemmen als voorzitter van den Senaat herkozen.

In de Kamer van Vertegenwoordigers heeft de heer Destriveaux, als oudste van jaren, tijdelijk het voorzitterschap bekleed; alle nieuwe leden zijn toegelaten, behalve de Prins de Chimay. Het ministerie heeft den heer Verhaegen tot kandidaat gesteld.

— De *Eclaireur de Namur* berigt, dat er tot 1 Okt. e. k., dag en nacht, zoowel te water als te land, gelegenheid zal gegeven worden tot den uitvoer van Belgische steenkolen en ijzer naar Frankrijk.

STADSNIEUWS.

In de 218de Staats-Loterij zijn in de 3e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van f 1000 en daarboven te beurt gevallen aan No. 5211 f 25,000, No. 4557 f 1,50, No. 18490 f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 September.

BEVALLEN (25 Sept.): J. W. Blomerneet, geb. Menges, Z.

OVERLEDEN (24 Sept.): Pietertje v. d. Kwast, geb. Koopmanschap, 54 j. C. F. F. Wieneke, 47 j. — (25 Sept.) A. J. Eylers, 11 m.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55⅛, 4 pc. 10.., 5 pc. 100⅝; 1848, 100¼; 1852, —; Spanje 1 pc. 23 7/16; Binnenl. 3 pc. 46 1/16; Rom. Leening 1835 —.

MADRID, 21 Sept. Spanje 3 pc. 47; Ardoins 1 pc. 24⅛; Uitg. Schuld 6 1/16; Coupons 1¼.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	27 Sept. 4½ u. gebl.	28 Sept.	4 u. gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½	63 15/16	64	
Dito Dito	3	76¾	76⅞	
Dito Dito	4	96 5/16	96⅜	96¼
Dito Obligatien O. I.	4			
Amortis. Syndic.	3½	95¼	95¼	
Handel-Maatschappij	4½	125		
Aand. Rijn-Spoorweg				
Aand. Holl. S. M.				
Obligatien				
Belgie, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank	2½	51 13/16		
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52¼		
Frankrijk, Obligatien	3	72 3/16		
Spanje, Nieuwe	1	23¼	23⅜	23 7/16
Dito	3	50¼	50½	
Dito Binnenl. 2400 P.		45 15/16	46	
Coup. Bewijzen		2⅝		
Amortisable Schuld		[illegible]		
Portugal te Londen	5	42½	42 7/16	
Dito Dito	4	38 13/16	38 15/16	39¼
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	107¼	107⅛	
Dito dito, 1828 en 1829		106¼	106¼	
Cert. bij do, 1831 en 1833		97		
Dito	4½			
Dito bij *Hope*	4	91¼	91¼	
Dito bij *Stieglitz en Co*		90⅝	90¼	
Dito bij dz. 5de Serie	4			
Cert. te Hamburg	5			
Inschrijving in Assignat.	6			
Cert. van dito				
Polen, Certifikaten	4	85¼		
Dito Aand. à fl. 300		161		
Dito met Lot. à 300				
[illegible], Bank-Actien				
Pruissen, Aand met Lot. fl. 50		f		
Oostenrijk, Metalliek	5	79¼	78¾	
Dito 1847	2½	41¼	41	
Dito 1851	2½	40¾	40¼	
Dito 1849	5	91¼	91⅛	
Weener Bank bij *Goll en Co*		97		
Dito	4	69		
Loten B.	5	90½	90½	90¼
Aand. met Loting à 500		f		
Nieuwe Dito		250		
Vereen. Cert. *Land en Bouwer*	5			
Brazilie te Londen 1825	5	100¼	101¼	
Dito Leening 1843	5	100¼		
Dito à 200				
Peru	5¼			
Mexico Nieuwe	3	26⅛	26⅛	
Venezuela à £ 100	3½	41		
Grenada à £ 100	2	22¼		
Dito Uitgestelde		11	11⅛	11¼
Ecuador à £ 100		4¼		

Met uitzondering van 1 pCt. en 3 pCt. Spanje, welke iets hooger te plaatsen waren, vertoonde onze fondsenmarkt noch in Binnenlandsche, noch in Buitenlandsche effekten iets meldenswaardig.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Plaats	Termijn	Koers	Plaats	Termijn	Koers
Parijs	2/m.	f 56 3/16	Livorno	2/m.	f [illegible]
„	zigt	„ 56 7/16	Napels	„	„ [illegible]
Bordeaux	2/m.	„ 56	Petersburg	„	„ [illegible]
„	½/m.	„ 56¼	Weenen	6/w.	„ [illegible]
Madrid	3/m.	„ 245	Augsburg	„	„ [illegible]
Cadix	„	„ 245	Frankfort	„	„ 99½
Seville	„	„ 241	Hamburg	2/m.	„ [illegible]
Bilbao	„	„ 242	„	zigt	„ [illegible]
Lissabon	„	„ 41¼	Londen	2/m.	„ 11,90
Porto	„	„ 41⅞	„	zigt	„ 11,95
Genua	2/m.	„ 46½	Rotterdam		[illegible]

NIEUWSTIJDINGEN, BETREKKENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Coupon	Prijs	Coupon	Prijs
Metalliek	f 25,75 a —	Pruissische	f 34¼ a —
Napelsche	„ 25,80 „ —	Spaansche	„ [illegible]
[illegible]	„ [illegible] „ —	[illegible]	„ 27 „ —
Eng. Russen	„ 12,45 „ —	Russ. in Z. R.	„ 37½ „ —
Fransche	„ 56 5/16 „ —	„ Pap.	„ — „ —
Belgische	„ 56 3/16 „ —	Pools. in fl.	„ 27½ „ —

Coup. Portug. Binn. Schuld, 2e Semester 1852 (No. 21) f 46½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Specie	Koers
Stukken à f 10 per Stuk	f 9,80 a 9,90
Oude Gerande Dukaten	„ 5,55 „ 5,65
Wigtige Souvereinen	„ 11,90 „ 12,—
„ Pistolen	„ 9,65 „ 9,75
Stukken van 20 Francs	„ 9,50 „ 9,60
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	11½ à 12 pro

ZILVEREN SPECIEN.

Specie	Koers
Piasters	per Stuk f 2,35 a 2,40
Stukken van 5 Francs	„ 2,34 „ 2,37
Brabandsche Kroonen	„ 2,65 „ 2,70
Fransche	„ 2,70 „ 2,75
Pruissische Daalders	„ [illegible] „ 1,77
Zilver 1000 a 980	[illegible]
„ 900 „ 700	„ 104,50 „ 105,—

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 27 Sept. Heden zijn verkocht [illegible] vt. Maryland Tabak, per *Prinses Charlotte*.

Van Meekrap zijn wederom diverse monsters nieuwe onberoofde 1/1 en 2/1 vertoond; de kwaliteit verbetert doch de kwantiteit blijft tegenvallen. Er is van een en ander nog iets gedaan, doch de meeste hielden te hoog, Van 1850 en 1851 is tot vaste prijzen ook nog al gedaan.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 27 Sept. Bij eenige meerdere aanvoer van Jarige Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was het daarmede niet williger. Nieuwe dito was ook iets ruimer ter markt, dezelve werd tot iets lagere prijzen vrij goed opgeruimd, de puikste soorten blijven steeds schaarsch. — Roode soorten volmaakt in eenen doen; de puikste soorten, zoowel Jarige als Nieuwe, blijven voortdurend goed te plaatsen. — Poolsche schaarsch en tot de genoteerde prijs wel te plaatsen.

Puike O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1850 en 1851 *f* 294, 303; mindere en afwijkende *f* 267, 279; puike ne Zeeuws., Vlaams. en Overm 1852 *f* 276, 285; mindere *f* 222, 240; geringe en afwijkende *f* 180, 207; Blaauw. *f* 180, 195; Zomer *f* 210, 225. — 160/2 & jar. Hooglands. Kleefs. *f* 285; 163/2 & dito dito dito *f* 300, 311; 168, 164/2 & dito dito dito *f* 300, 320; 164, 165, 166/2 & Nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 315, 320, 325; 158/2 & nieuwe Kleefs. *f* 280; 161/2 & dito Bovenl. Rts *f* 300; 155/2 & Witbonte Poolsche *f* 305.

Rogge. Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche goed prijshoudend. — Vreemde soorten met minder omzettingen tot vorige prijzen verkocht.

Zeeuws. en Vlaams. jar. *f* 198, 210; Noordbrabandsche *f* 189, 198; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe *f* 198, 222. — 152/2 & jar. Fransche *f* 200. 147/2 & Amerikaansche *f* 195; 150/2 & Pruissische *f* 200; 152/2 & Deensche *f* 205; 141/2 & Nieuwe Riga *f* 170; 143/2 & nieuwe Archangel *f* 171.

Gerst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter en Zomer in eenen doen met zeer weinig aanvoer. — Van andere soorten is ter veil 125/2 & Oldammer Winter a *f* 155 en daarvoor was *f* 150 te bedingen.

N. Zeeuws. en Vlaams. Winter *f* 147, 156; n. dito en dito Zomer *f* 141, 150.

Haver. Van Nieuwe Zeeuwsche en Inlandsche waren heden enkele monsters van betere kwaliteit, het was daarmede prijshoudend. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 87, 111; N. Dito en dito Voeder *f* 60, 75, 84.

Boekweit, de aanvoer van Nieuwe was grooter als vorige week doch de kwaliteiten waren zeer verschillend, meestal wak en met geschotene korrels bezet, hetwelk invloed op de prijzen heeft gemaakt en daardoor lager is afgegeven. — Jarige bleef goed prijshoudend, ofschoon er niet veel verkocht is. Jarige Noordbrabandsche op 140/2 & *f* 205, 210; nieuwe dito *f* 196, 198, 200, 205; jarige Grootbrabandsche *f* 210, *f* 212; nieuwe Rijn *f* 170; Fransche *f* 150, 163, 165, 170.

Paardeboonen, willig en 20 Cents per Mud hooger. — Duiveboonen worden a *f* 6,50 per Mud aangeboden. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen *f* 162, 168; Nieuwe Duiveboonen *f* 186, 201.

Bruine en Witte Boonen, wat meer aangevoerd en waren minder prijshoudend ... *f* 300; Zeeuwsche dito *f* 285, 315; Walchersche Bruine *f* 360, *f* 375; Zeeuwsche Bruine *f* 315, 345.

Erwten. Blaauwe ruimer ter markt en in de puike kooksoorten prijshoudend. — Witte schaarsch. — Zeeuwsche Graauwe moeijelijk te plaatsen. Nieuwe Walchersche Blaauwe *f* 264, 279; Dito Zeeuwsche ordinaire *f* 252, 270; dito dito dito groote *f* 264, 285; dito dito Witte *f* 216, 231; dito dito Graauwe *f* 270, 330; dito Geldersche dito *f* 300, 360.

Koolzaad, met redelijken aanvoer nagenoeg prijshoudend. Verkocht: Vlaamsch 51 £; Zeeuwsch 48½ a 50 £; Flakkeesch van 45 tot 48 £. Zomerzaad van 35 tot 42½ £.

Lijnzaad; in eenen doen. Verkocht 110/2 & Archang. *f* 275.

Kanariezaad, flaauw en van *f* 6,75 a *f* 7,75 per Mud te bekomen.

Bruin Mosterdzaad, nieuw *f* 13, 14, Geel dito dito *f* 10, *f* 11, per Mud.

Raapkoeken *f* 56, 58; Lijnkoeken *f* 85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe, 151/2 & jar. Bovenl. *f* 302; 158/2 & oude Kleefsche *f* 285; 158, 159/2 & oude Wolgaster *f* 285, 288; 158/2 & oude Rijn *f* 275. — Rogge, 149, 150/2 & jar. Fransche *f* 190, 200; 143/2 & nieuwe Archangel *f* 167 in Entrepot; 143/2 & nieuwe Archangel *f* 175, 174. — Gerst, te Schiedam: 123/2 & Archangel *f* 151, *f* 152, 128/2 & Koersche *f* 186.

SCHIEDAM, 27 Sept. Rogge. Verkocht: 143/2 & Archang. *f* 167 6/w. entr., 143/2 & dito *f* 174 6/w. cons. — Gerst. Verkocht: 123/2 & Archangel *f* 151 kont., 152 6/w.; 128/2 & Koersche *f* 186 6/w. — Moutwijn *f* 14,75; Jenever *f* 18,25; Amst. Proef *f* 19,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 27 Sept. *Koffij* ferm. Er zijn verkocht ca. 1600 b. St. Dom., 500 b. Brazil en eenige 100 b. Java. *Katoen*. Er zijn verkocht 233 b. Amerik.

Granen, stil en zonder bedruidenden handel.

Geraffineerde Suiker. 120,000 kil. Brooden in papier, van diverse merken, zijn gerealiseerd. Van *Rowe* zijn verkocht 148 k. blond Havana.

BORDEAUX, 24 Sept. *Voorloop*. De Disponible 3 6 wordt berekend op 95.50.

De invoer uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 20 tot en met 25 September, zijn geweest als volgt:

Aanvoer: Rogge L. 1101; 10 M. — Tarwe L. 104, 20 M. — Boekweit L. 17, 15 M. — Erwten L. 8, 5 M. — R. st 1,570,558 Ned. & ... 112 ...

Uitvoer: Tarwe L. 1580, 5 M., 75 K. — Rogge L. 226, 1 M., 75 K. — Erwten L. 28 M. — Boonen L. 1, 6 M. — Meel 200 Ned. &

SCHEEPSTIJDINGEN.

Het schip Almelo, kapt. B. Zuidmolen, van hier n. Bat. is heden morgen uit Texel naar zee gezeild.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 27 Sept. J. Hugg, Ariel, Tagamrog, van Brouwershaven.

CURAÇAO, 12 Aug. Nanneboog, Zeester, Amsterdam, n. St. Thomas.

UITGEZEILD:

TEXEL, 27 Sept. M. Losschen, Geertruida, New-York.

HELVOET, 27 Sept. H. B. Cappen, Jonge Willem, Triest. — C. van der Sloot, Wilhelmina, Lissabon.

CURAÇAO, 9 Sept. de Boer, Phoenix, Amsterdam.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 13 Aug., op 1° 47' N.Br., 26° W.L., Graaf van Nassau, Kapt. Sanders, van Amsterdam n. Valparaiso en San Francisco, alles wel aan boord. Den 20 Sept., op 43° N.Br., 9°. W.L., Kapt. Teijlaar, van Amsterdam n. Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

TJILATJAP. Plancius, Rotgans: 4420 b. Koffij, 481 k. k. Indigo, 411 sch Tin, 1198 b. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 28 Sept. in lading naar:

Keulen	P. J. Schiel, Elisabeth.	
„	H. Holst, Colln N°. 2.	
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.	
... *eesel*	B. Brinkkamp, 2 Gebroeders.	

AMSTERDAM, 27 Sept. vertrokken naar:

Frankf. & Coblenz E. v. d. Bruggen, Frankf. N°. 13.

KEULEN, 27 Sept. in lading naar:

Amsterdam Kapt. Kreitenberg Kolln n°. 11.
Rotterdam „ v Loosen „ „ 28.

Rijnhoogte ARNHEM 27 Sept. 4 el 17 duim. KEULEN 27 „ 15 vt. 8 „

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 27 September, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Een Huis, Achterhuis en Erve, Oude Schans, N°. 3173; *f* 8150, *f* 200, J. Went.

2. Een Huis en Erve, Boomstraat, N°. 5523; *f* 1800, H. F. Straatman.

3. Een Pakhuis en Erve, Uilenburger Achterstraat, N°. 3903; *f* 1650, *f* 1000, L. Rijfkogel.

4. Eene Huizing, Stallingen, Loodsen en Erven, Amstelveensche Weg, Gemeente Nieuwer-Amstel, N°. 26; *f* 1600, *f* 9. }

5. Vijf Kampen Wei- en Hooilanden, achter Perceel N°. 4, groot b. 3.7130; *f* 4100, *f* 25 } *f* 5834, *f* 200, R. Feith.

6. Een Huis, Pakhuis en Erve, Water, N°. 1654; *f* 8100, *f* 400, D. de Vriend.

7. Een Pakhuis en Erve, Baangracht, N°. 161; *f* 1975, Opgehouden.

ADVERTENTIEN.

(2275) Het behaagde der Voorzienigheid, mij heden op nieuw eene allersmartelijkste beproeving op te leggen, door het overlijden mijner dierbare Echtgenoote CATHARINA AGNES MESCH, in den ouderdom van 35 jaren, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van naauwelijks 16 maanden; ook mijne elf kinderen, waarvan tien uit een vorig huwelijk, verliezen in haar eene teedere zorgvuldige Moeder.

S. C. J. BOELEN.

's GRAVENHAGE, den 25 September 1852.

Familie en bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *hebben er dagelijks genezingen plaats van open beenen en oude wonden.*

Wanneer dit voortreffelijk geneesmiddel gebruikt wordt naar de daarbij gevoegde voorschriften, dan bestaat er geene wond, geen open been of geen verzwering, die niet door derzelver werking genezen wordt. Een aantal lieden, welke in de groote hospitalen en onder de behandeling der voornaamste doktoren niet konden genezen worden, zijn door de zalf en pillen van Holloway weder hersteld. In gevallen van kliergezwellen, scheurbuik en huidziekten, bestaat er geen geneesmiddel dat met een zoo goed gevolg kan gebruikt worden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50. *Potjes Zalf* à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2075)

Wij ontvingen dezen morgen eenen brief uit Haarlem van den volgenden inhoud:

Mijnheer en Vriend!

Ik zend u op nieuw een bewijs, dat de Goldberger-sche Kettingen niet genoeg aanbevolen kunnen worden.

Een man, die gedurende verscheidene jaren in de Polders werkzaam is en sedert lang aan rheumatische pijnen leed, kwam mij dezer dagen met groote blijdschap zijne algeheele genezing berigten door het gebruik van eenen Goldbergerschen Ketting, dien hij bij ons gekocht heeft. Hij is nu weer vlug en sterk, zonder pijn, en gevoelt zich weder regt gelukkig. Hij werkt thans in de Haarlemmermeer, wil gaarne een getuigschrift geven als het verlangd wordt en verzoekt, dat wij zijne genezing zooveel mogelijk algemeen bekend maken.

HAARLEM, 22 Sept. 1852. Vriendschappelijk, enz.,

J. v. EK,

Firma DE WED. DE LANGE EN v. EK.

De **ECHTE KETTINGEN** zijn voor 1.30, 2.70, 3.60, 5.40 in de onderstaande Depôts te verkrijgen.

Amsterdam, Verkoophuis.	Heerenveen, G. Overdiep.
Akkrum, Pieter K. de Groot.	„ Gebr. Padberg en C°.
Alkmaar, J. Brongers Gz.	Helvoetsluis, H. G. v. Steeden.
Almelo, C. Rossmark.	Helmond, A. H. Martin.
„ R. Steenbergh.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Amersfoort, A. H. van Ruyven.	Hilversum, T. de Jong.
Appeldoorn, Bruno Tideman.	Hindeloopen, David de Jong.
Arnhem, G. W. Tikkel.	Hoorn, L. B. Huttenberg.
„ G. Holland.	Kampen, Mej. M. Voogat.
„ R. B. de Roos.	Kollum, C. Nibot.
„ G. Rogmans.	Leeuwarden, S. P. Postma.
Assen, H. P. A van Gorcum.	„ J. J. van Haagen.
Axel, Verbeek Vrolijk.	Leiden, A Dirks.
Batavia, S. D. Brandon.	Maastricht, Primavesi cadet.
Bergen op Zoom, D. Pouwels.	Medemblik, K. H. Idema.
„ C. H. Veraart.	Middelburg, J. C. Kries.
Bodegrave, J. B. E. C. Schlatman.	Meppel, Wed. Branderhorst.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.	N Diep, T. Groen, Verkooph.
...	...
Culenborg, Wed. v. Zelm.	Olst, A. v. Enck.
Delft, J. T. Wagner.	Paramaribo, D. W. G. Heepke.
Delfzijl, A. W. C. Keyzer.	Pekel-A, J. T. Feldbrugge.
Deventer, J. Muller.	Purmerend, S. J. Veen.
„ Wed. S. F. Louwerens.	Roermond, J. J. Romen.
„ G. Ernst.	„ P. Hanssen.
„ J. L. v. Ruyven.	Rotterdam, J. A. Klinger en C°.
Doesburg, H. Lebbink.	Schagen, G. C. Koning.
Doetichem, W. J. Raadgeep.	Schiedam, N. Roepius.
Dokkum, A. Schaafsma.	Sneek, P. T. Potma.
Dordrecht, J. Veth Jr.	Thiel, D. Uffelder.
Edam, J. F. Akkerboom Jr.	Tholen, J. J. Maas.
„ P. de Boer Pz.	Tilburg, C. Hoffenhoff.
Eindhoven, H. Gruithuyzen Rz.	Utrecht, T. Ulenbroek.
Enkhuizen, G. Riënderhoff.	„ L. J. R. Bosch, Lijnmarkt.
Enschedé, M. Zilverberg.	Veendam, S. Savenye.
Franeker, K. Drager.	Venlo, C. J. v. Rooin (Vader.)
Goes, C. Vreeke.	Vlissingen, A. M. Kalbfleisch.
„ J. Bouwens.	Wageningen, W. J. Tibout.
Gorcum, J. Hoderij.	Weesp, G. G. Brugmans.
Gordijk, S. G. Zwart.	Winschoten, G. Wasman.
Gouda, A. Goedraad.	Wijk bij Duurstede, C. Zorn.
Groningen, C. Rikkers.	Zaandam, G. Trans, Apoth.
„ J. R. Lagro Jr.	Zalt-Bommel, H. G. Huyskes.
„ M. Gassbeek.	Zandvliet, B. de Boer.
Haarlem, J. Larsen.	Zierikzee, C. V. Schalk.
„ Wed. de Lange en v. Ek.	Zutphen, J. H. A. Wansleven.
„ J. P. Karthaus.	„ W. Ulderink.
's Hage, Sack en C°.	Zwolle, A. A. v. d. Kolk.
Harlingen, P. ...	„ J. H. Dekkers en C°.
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff.	„ W. Ulderink.
Hasselt, H. J. v. d. Vecht.	

(2231)

(2206) G. B. VAN GOOR, te Gouda, ... heeft ... uitgegeven

DE TWEEDE VERMEERDERDE EN VERBETERDE DRUK VAN

GIRARDIN'S

SCHEIKUNDE VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND EN HET FABRIEKWEZEN.

Twee Deelen. Met 160 tusschen den Tekst geplaatste Houtsneê-Figuren.

De leemten van den eersten druk zijn in dezen tweede niet aanwezig; hij is verrijkt met al de belangwekkende daadzaken en vernuftige Theoriën, die den Rijkdom der Scheikunde en der Theologie in de jongste jaren hebben vermeerderd. Geen enkel der menigvuldige hier behandelde onderwerpen, dat niet belangrijke wijziging, verbetering en uitbreiding heeft ondergaan; maar inzonderheid zijn het de Werkzaamheden der Fabrijken, de toetsing der Handelswaren en Droogerijen en de kennis der Verwstoffen, welke deze gewigtigste Uitbreiding en toevoegsels gekregen hebben. — De jongste fransche uitgave, die door den Schrijver zelven met de naauwlettendste zorg werd bearbeid en ongeveer 20 vellen druks meer bevat, dan die, naar welke onze eerste druk bewerkt is, is daarbij ten grondslag gelegd en gevolgd. Even als deze, is onze Uitgave nu ook in twee Deelen gesplitst, waarvan het eerste de onbewerktuigde Scheikunde, het tweede de bewerktuigde Scheikunde bevat. Niet minder dan 160 net bewerkte *Houtsneê-Figuren* strekken thans tot opheldering van den Tekst.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.